

Nr 92.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden; given Stockholms slott den 14 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet och t. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Mossberg, anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkten 159, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna ett reservationsanslag av 250 000 kronor till Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden. Jag torde nu ånyo få anmäla denna fråga för Kungl. Maj:t.

Såsom ett led i avsedda åtgärder till lättande av hemarbetet på landsbygden har årligen från och med budgetåret 1939/40 å riksstaten anvisats an-

slag till bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden. Anslaget, som för ett vart av budgetåren 1939/40—1942/43 utgått med 50 000 kronor samt för budgetåren 1943/44, 1944/45 och 1945/46 med respektive 100 000, 150 000 och 250 000 kronor, är för innevarande budgetår uppfört med 250 000 kronor. Kungl. Maj:t har den 22 december 1939 utfärdat kungörelse (nr 911) angående statsbidrag till gemensamma tvättinrättningar på landsbygden.

I skrivelse den 31 augusti 1946 har *egnahemsstyrelsen* hemställt, att för budgetåret 1947/48 ett oförändrat anslag av 250 000 kronor måtte anvisas för ifrågavarande ändamål. Styrelsen har härvid anfört i huvudsak följande.

De för budgetåren 1939/40—1945/46 beviljade anslagen ha disponerats till hela sina belopp. Ett avsevärt antal ansökningar om bidrag äro för närvarande föremål för behandling av *egnahemsstyrelsen*, varjämte styrelsen på grund av inkomna förfrågningar har sig bekant, att än flera ansökningar äro att vänta. Emellertid pågår inom 1941 års befolkningsutredning en omprövning av de med andelstvättstugebyggandet sammanhängande frågorna och det är icke uteslutet, att därvid framkomma vissa nya synpunkter på frågan om statligt understöd till denna verksamhet. Under sådana omständigheter har styrelsen ansett sig icke nu böra förorda någon ändring beträffande anslagsanvisningens storlek.

I detta sammanhang må erinras, att Kungl. Maj:t enligt beslut den 28 maj 1943, den 21 juli 1944 och den 4 maj 1945 bifallit framställningar från *egnahemsstyrelsen* om rätt att av ifrågavarande anslag få disponera högst 10 000 kronor under vart och ett av budgetåren 1943/44, 1944/45 och 1945/46 för anställande av särskild befattningshavare för rådgivnings- och upplysningsverksamhet med avseende å andelstvättstugornas drift. Styrelsen har avgivit framställning till Kungl. Maj:t om medel för ändamålet jämväl för budgetåret 1946/47. Då sådan verksamhet bör fortgå även under budgetåret 1947/48, såvida ej de beslut som må komma att fattas på grundval av befolkningsutredningens nyssnämnda utredning föranleda till annat, är det påkallat att medel till bestridande av avlönings- och resekostnader m. m. för nämnde befattningshavare jämväl i fortsättningen får tagas i anspråk från ifrågavarande anslag. Då den hittills medgivna dispositionen, 10 000 kronor, varit otillräcklig för ändamålet, har utfyllnad måst ske med anlitande av de för *egnahemsstyrelsen* avsedda posterna till reseersättningar och expenser. Lämpligast torde vara att det lägges i Kungl. Maj:ts hand att på särskild framställning avgöra, i vilken utsträckning medel från anslaget må utnyttjas för här ifrågavarande verksamhet.

Statskontoret har i remissutlåtande den 14 oktober 1946 icke framställt någon erinran mot *egnahemsstyrelsens* ifrågavarande anslagsäskande.

*Departements-
chefen.*

I ett den 5 oktober 1946 dagtecknat betänkande (SOU 1947: 1) har 1941 års befolkningsutredning framlagt förslag i syfte att underlätta hushållens tvättarbete. Utredningen har bland annat föreslagit, att nya bestämmelser skulle utfärdas om statlig stödverksamhet i fråga om dels kollektiva tvätterier, dels centrala inlämningstvätterier. Beredningen av sistnämnda förslag torde icke medhinnas inom sådan tid, att proposition på grundval härav kan föreläggas årets riksdag. Med hänsyn härtill torde medel till förevarande ändamål för nästa budgetår böra beräknas enligt samma grunder som för

närvarande. I anslutning till vad egnahemsstyrelsen föreslagit förordar jag därför, att under ifrågavarande anslag för budgetåret 1947/48 upptages samma belopp som för löpande budgetår eller 250 000 kronor. Endast efter medgivande av Kungl. Maj:t torde anslaget få tagas i anspråk för bestridande av för verksamheten erforderliga administrationskostnader.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden* för budgetåret 1947/48 under nionde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag*

av ..... kronor 250 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Malte Olsson.
